

Acord núm. 22/2021, de caràcter normatiu, pel qual es resolen les qüestions ortogràfiques que quedaven pendents en l'Acord del Ple núm. 31/2018, d'1 de juny, així com altres observacions complementàries.

La Secció de Lexicografia i Gramàtica va aprovar una proposta d'acord normatiu en la sessió celebrada el 7 de maig, i la va remetre a la Junta de Govern per a la seua tramitació.

La Junta de Govern, en la sessió celebrada el 10 de maig, va prendre l'Acord núm. 77/2021, pel qual s'inicià el procediment per a tramitar la proposta d'acord normatiu, i el notificà a tots els acadèmics.

En el termini establert per a presentar esmenes (punt 1 de l'apartat segon de l'Acord núm. 77/2021), no se'n registrà cap.

Vista la proposta d'acord presentada per la Secció de Lexicografia i Gramàtica i tramitada per la Junta de Govern, el Ple, en la sessió celebrada el 4 de juny, acorda aprovar l'acord següent:

ACORD DE CARÀCTER NORMATIU PEL QUAL ES RESOLEN LES QÜESTIONS ORTOGRÀFIQUES QUE QUEDAVEN PENDENTS EN L'ACORD DEL PLE NÚM. 31/2018, D'1 DE JUNY, AIXÍ COM ALTRES OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES.

En l'acord 31/2018 de l'AVL de l'1 de juny de 2018, s'indicava en el punt 2:

A fi de permetre la difusió i l'adaptació dels usuaris a les novetats en la regulació dels diacrítics, hi haurà un període de tres anys durant el qual seran vigents tant la norma tradicional com la nova. Una vegada acabat el termini, s'adoptarà com a solució única la norma nova de reducció dels diacrítics. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua començarà a aplicar la norma de reducció dels diacrítics en els seus usos de manera prioritària a partir de l'aprovació del present acord.

En la resta dels punts (dièresi, guionet, duplicació de la *r*), en un període de tres anys, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua revisarà i consensuarà les decisions normatives amb la resta de les institucions de la nostra llengua que actuen com a referents normatius, amb la finalitat d'aconseguir unes regles comprensibles i aplicables.

La Secció de Lexicografia i Gramàtica, passat el període de pròrroga de tres anys, i després de reflexionar i de debatre sobre la incidència i el grau d'acceptabilitat de les propostes normatives i de coordinar-se amb la Comissió mixta (Acadèmia Valenciana de la Llengua-Institut d'Estudis Catalans), acorda:

1. RATIFICAR LES SOLUCIONS NORMATIVES SEGÜENTS

1.1. L'ús sense dièresi dels derivats cultes acabats en *-al*, en casos com *laical*, *helicoidal*, *ovoidal*, *romboidal*, *trapezoidal*, *xifoidal*.

1.2. La supressió de l'ús del guionet en casos com *a correquita*, *cuitacorrents*, *a matadegolla*, *sucamulla*.

1.3. L'ús del guionet:

a) En els compostos amb guionet per raons fonètiques: *nord-estejar*, *sud-americanització*.

b) De manera discrecional, quan els termes que formen un compost no responen sempre a un concepte unitari: *un tractat hispano-portugués*, 'd'Espanya i de Portugal, bilateralment'.

1.4. La duplicació de la *r* (*rr*) per a representar gràficament el so vibrant [r] quan apareix entre vocals en els casos següents:

a) Les paraules formades amb els prefixos *a-* (amb valor privatiu: *arrítmia*, *arrítmic*, *arreflèxia*), *co-* (variant de *con-*: *correferent*, *corresponsable*) i *e-* (< *ex-*: *erradicar*, *erradicació*, *erradicatiu*).

b) Els compostos formats amb els radicals d'origen *raqui(o)* 'columna vertebral', *reo* 'corrent', *rin(o)* 'nas', *riz(o)* 'arrel' i *rodo* 'rosa', i amb les terminacions *-rafia* 'costura, sutura', *-ragia* 'vessament', *-rea* 'flux', *-rexi* 'ruptura', *-rinc* 'trompa, bec' i *-oide* 'semblant a', com ara: *glucorràquia*, *biorreologia*, *arrínia*, *arrize*, *cinorrodon*, *arteriorrafia*, *hemorràgia*, *diarrea*, *miorrexi*, *ornitorrinc*, *hemorroide*.

2. MODIFICAR LES SOLUCIONS NORMATIVES SEGÜENTS

2.1. Primera modificació

Solució vigent:

Es posa guionet quan el prefix precedix una locució, un sintagma lexicalitzat o una paraula que ja porta guionet: *pro-drets humans, ex-director general, ex-alt càrrec, anti-pena de mort, pro-pater familias, anti-kale borroka, anti-nord-americà, pseudo-ciència-ficció, pro-ping-pong, ex-Unió Soviètica, ex-URSS, anti-e-mail, sub-21, ex-"hippy", anti-rock-and-roll.*

Solució nova:

En general, quan es formen nous mots per prefixació, el prefix va aglutinat a la paraula (*asocial, exalcalde, sotssecretari, vicerector, proafroamericà, pluridisciplinari*). També van aglutinats els casos, generalment associats a càrrecs, en què la unió del prefix i la primera paraula del compost ja representen una unitat lèxica preexistent: *exvicepresident primer* (< *exvicepresident*), *subdirector general* (< *subdirector*).

Per contra, el prefix va separat de la base lèxica quan esta segona presenta alguna de les particularitats gràfiques descrites a continuació:

a) Quan un prefix precedix una locució lexicalitzada (és a dir, un compost en què les paraules no van aglutinades, sinó que hi ha espais en blanc). El fenomen afecta les estructures compostes següents:

- i. N + Adj (*drets humans, casc blau, agent social*): *pseudo casc blau, pro drets humans, quasi agent social.*
- ii. Adj + N (*primer ministre, petita burgesia, alt càrrec*): *vice primer ministre, ex alt càrrec, anti petita burgesia.*
- iii. N + prep. + SN (*pena de mort, llei de l'avortament, llibertat d'expressió*): *anti pena de mort, pro llei de l'avortament, ultra llibertat d'expressió.*
- iv. Les expressions llatines (*honoris causa, pater familias, in vitro*) –*pro pater familias, anti in vitro, pro honoris causa*—i els manlleus no adaptats (*kale borroka, cante jondo*) –*pro cante jondo, anti kale borroka*—, que sovint s'escriuen en lletra cursiva (en els exemples marcades en redona per a destacar-les).

b) Quan el prefix s'unix a una paraula amb algun element gràfic específic, com ara: guionet, majúscula, sigles, símbol, xifra, cometes, cursiva.

i. Amb guionet:

- Aquelles que duen un accent en el primer membre del compost (*ciència-ficció*): *pseudo ciència-ficció*.
- Aquelles amb guionet per raons fonètiques (inclou també els punts cardinals: *nord-americà, poca-solta, baix-empordanès*): *anti nord-americà, pseudo poca-solta, anti baix-empordanesos*.
- Reduplicatius (*ping-pong*): *pro ping-pong*.

ii. Amb majúscula: *ex Unió Soviètica*.

iii. Amb sigles: *ex URSS*.

iv. Amb símbol: *anti e-mail*.

v. Amb xifra: *sub 21*.

vi. Amb cometes: *ex "hippy"*.

vii. Amb cursiva: *anti rock-and-roll*.

2.2. Segona modificació

Solució vigent:

De manera discrecional, s'escriuen amb guionet els casos en què la combinació de certs prefixos amb algunes paraules pugua donar com a resultat formes homònimes o detonants: *ex-pres, pre-ocupació, ex-exiliat*.

Solució nova:

Apartant-se de la solució general d'aglutinació dels prefixos, en cas que la prefixació pugua donar lloc a formes homònimes o detonants, el prefix no anirà aglutinat a la paraula: *ex pres, pre ocupació, co rector, ex exiliat*.

3. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES:

3.1. En el punt de l'acord de l'1 juny de 2018 que tractava sobre els accents diacrítics, tot i que l'accentuació diacrítica ha quedat reduïda a uns pocs casos, de manera discrecional es podrà mantindre l'accent diacrític quan el mot que ha perdut l'accent puga crear malentesos en contextos aïllats, com ara en la retolació, cartells o indicadors. Per exemple, en el títol d'una obra teatral: *Els ossos del tossal* ('part de l'esquelet') / *Els óssos del tossal* ('animal').

3.2. Finalment, s'aclarix que, per regla general, la negació *no* s'usa sense guionet davant de substantius i d'adjectius (*la no confessionalitat, no militant*). Discrecionalment, si interessa destacar un ús lexicalitzat com a prefix, es podrà marcar amb un guionet. Alguns d'estos usos ja estan plenament consolidats, com posa de manifest la inclusió en els diccionaris (*no-jo, no-res, no-violència, no-metal*).

València, 4 de juny del 2021